

NON-OFFICIAL RESOLUTION.

Re : Dividing the present State of Mysore for Administrative Purposes.

Sri B. CHANNABYRE GOWDA (Hoskote).—Sir, I beg to move :

“ That this Assembly is of the opinion that the Government of India may be requested to take immediate steps to divide the present State of Mysore into two States for reasons of administrative viability.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolution moved :

“ That this Assembly is of the opinion that the Government of India may be requested to take immediate steps to divide the present State of Mysore into two States for reasons of administrative viability.”

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೆಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ.....

Sri M. C. BASAPPA (Chamarajanagara).—On a point of order, Sir. When the resolution is in English, can the Hon'ble Member speak in Kannada ? Can he change the languages in his speech ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is no point of order. That is allowed.

Sri K. LAKKAPPA.—I rise to a point of order, Sir. There are two resolutions : one to divide the present State of Mysore into two States and the other to change the name of Mysore State into Karnataka State. They are repugnant to the constitution and offend article 3 of the Constitution. It is *ultra vires* of the Constitution. Therefore, such a resolution cannot be moved either by Sri Gadag or by Sri Channabyre Gowda.

10-00 A. M.

Sri G. V. GOWDA.—It is through this House, this forum, we can resolve a particular thing to be done. So, it is non *ultra vires* of this House to pass a resolution. This is the forum through which we apprise the President. By merely passing a Resolution, we cannot give effect to it. We are only apprising the President that such a thing has got to be done and he is required to take steps, if he is satisfied, under the appropriate article in the Constitution. That is all.

Sri DEPUTY SPEAKER.—I will give a ruling. Sri Lakkappa need not follow his arguments like a debate. The Article quoted by him applies only to Bills. The Hon'ble Member has not read it properly so to say. It does not apply to Resolutions.

Sri K. LAKKAPPA.—Before the Hon'ble Speaker gives a ruling, I wish to say : I know what is a bill, and what is a resolution. What I said is the gist and substance of what is adumbrated in the entire Article 3. It relates to change of name of existing States into some other name, any change of boundaries, etc. This Article of the Constitution overrides the other rules and regulations, resolutions and bills. The Constitution

(SRI K. LAKKAPPA)

is supreme. Even if such a resolution is passed, it requires the President's assent. It will be a mere academic discussion, and so no purpose will be served by discussing it.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The discussion of this Resolution does not require the assent of the President. So there is no point of order.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡ.—ಬ್ಯಾರೆಟ್ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೈವಿಕವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೈವವತ್ತವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೇ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು 2:35 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಉಳ್ಳದಾಗಿದ್ದು, 2 ಲಕ್ಷ ಚದರ ಮೈಲಿ ಉಳ್ಳದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ 10 ನರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ದೈವವತ್ತವಾಗಿ ಈ ಠರಾವಿಗೆ ಬ್ಯಾರೆಟ್ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ವಿವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಸಮಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಈಗ ಪಂಜಾಬ ಸುಭಾ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗುವುದರಲ್ಲದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ಎಂದು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಮಾಡಿದರೆ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಸಹ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಪರೀಕ್ಷಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B. L. GOWDA (Challakere).—Who is the Minister in charge to reply to this resolution ? No body appears to listen to what is being said here.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Which particular Minister Sri B. L. Gowda, expects to be incharge ? There is one Minister who is watching the proceedings.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡ.—ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 50 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 15 ಕೋಟಿ. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಪರೀಕ್ಷಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ವಾತಾವರಣ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರನ್ನು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಮೆರಿಕಾದ ಹಾಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ 81 ನೇ ಇಸವಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ತೆರೆಯನ್ನೂ ಹಾಕದೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಮೆಹ್ತಾರವರು ನನ್ನೆ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ 1971ನೇ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಲ್ಲುವ ಶಕ್ತಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಏಕೆ ಆಗಬಾರದು ? ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ರಾಜಧಾನಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಧ್ಯಜಾಗದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಸಹ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳು ಸಹ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲವೆ. ಈಗ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಮಿರೇಷನ್ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಲು ಬಹಳ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಲು, ಮತ್ತು ಹೋಗಿ ಬರಲು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೂ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಹೋಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ 2 ದಿನಗಳು ಬೇಕು. 400 ಮೈಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ರಜಾ ಬಂದರೆ ಶಾಸಕರು ಹೋಗಿಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅನಾನುಕೂಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ, ಮೈಸೂರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಅನುಕೂಲ

ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಸ್ಟೀರ್ನ್ ಸ್ಟ್ರಿಪ್ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಸಮನಾಗಿದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 35 ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅರಣ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇದೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ೯೦ದಾಯ ದಿಂದ 2:37 ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2:11 ಲಕ್ಷ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಪರ ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 2 ರೂಪಾಯಿ 25 ಪೈಸೆ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ 75 ಪೈಸೆ ಇದೆ. ಡೆನ್‌ಸಿಟಿ ಪಾಪುಲೇಷನ್ ಚದರಮೈಲಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 135 ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 140 ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 102 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 72 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಇವೆ. ತೆರೆಗಂದಾಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 330 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 242 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಬಲ್ಲಿ 25 ಪರಸೆಂಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ದಲ್ಲಿ 23:17 ಪರಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ನಮ್ಬಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು 9,500 ಇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 7,500 ಇವೆ. ನಮ್ಬಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು 116 ಜನ ಆಗಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 100 ಜನ ಆಗಬಹುದು. ಈಗ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 143 ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಗೌರವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಕೂಡ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಗೋವಾದಲ್ಲಿ 25 ಜನ ಶಾಸಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಬಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ, ರಾಜ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೀಕರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಚೀರ್ಮನ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೀರ್ಮನ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಚೀರ್ಮನ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವೆಗೈರೆ ವೆಗೈರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಈಗ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡು ವಾಗಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಪಂಜಾಬಿ ಸುಭಾ ಬಂದಾಗ, ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಕಮಿಟಿಯವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಆ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಂಜಾಬಿ ಸುಭಾ ಆಗಿದೆ.

Report relating to Punjabi Suba says like this :

“ In a democratic set up, big States are not being adminis-
tered properly ”

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—The resolution has to be seconded by somebody.³¹

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡ.—ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಯವರು, ರಾಜ್ಯವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಆಡಳಿತವು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಂಜಾಬಿ ಸುಭಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು 400-500 ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಕಡೆಯವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ವಾಗಿರುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರು ಬೇಕಾದರೆ ಇಡಿ, ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಕರೆಯಿರಿ; ಆದರೆ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಾಡಿ, ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ರೆಸೊಲ್ಯೂಶನಿಗೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರು ಈಗ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಬಹಳ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಯಾವ ಅಂಶವೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಸೂರು ಒಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದು ಮೈಸೂರು ಯಾವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಒಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದು ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎ ಮತ್ತು ಬ ಎಂದು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಸಂಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬ್ರಹ್ಮ ಯಾರು? ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಯ್ತು. ಈ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಭಾರತ ದೇಶವು ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪದಂತಹ ಮಾತು. ಈ ಭರತವೆಂದವು ಅಣ್ಣ ರೇಣು ತ್ಯಾಣ ಕಾಶ್ಯಾಚ್ಯೆತನ್ಯದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಆ ಚ್ಯತನ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಮೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತದೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಾದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಏತೀ? ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲದೇ ವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ರಷ್ಯಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ರಷ್ಯಾದೊಳಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಬಲ್ಲವರು ನೋಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಇನ್ನೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ಬಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಆಗಷ್ಟೆ 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ವಾದುದು 1921ನೇ ಇಸವಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದೆ. ಇವತ್ತು ಭಾಷೆ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮೂಲತಃ ರಾಜಕೀಯ ಎರಡು ಕಡೆ ಇದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಎರಡು ರಾಜಕೀಯವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಎರಡು ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಉಂಟು, ಎರಡು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲೂ ಉಂಟು. ಆ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಕರು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. 1950ನೇ ಇಸವಿ ಜನವರಿ 26ಕ್ಕೆ ಏನು ಘಟನಾ ಸಮಿತಿ ಇತ್ತು ಆ ಘಟನಾ ಸಮಿತಿಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಗೊಂದಲವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಧುರೀಣರು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯ ಕೈಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುನಿ ಒಬ್ಬನ ಮಗನಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದುತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಬಹಿಷ್ಕರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ನಿಮಗೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ಎಂದರೆ, ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಶಿಷ್ಟತೆಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮುಟ್ಟದ ಯೋಗಿಗಳು ಇದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ದೋಷಿಗಳು 1948ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ಘೋಷರು ಭಾರತದ ನಾಯಕರು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟು ಭಾರತದ ಏಕತೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಭಾರತದ ಬಲಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ವಾಸವರಸುವುದರಿಂದ ಕವಾಚಿತ ಭಾರತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ

ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಏನೋ ಇದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ತತ್ವ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವ ತತ್ವ ಎಂದರೆ ಭಾಷಾರಾಜ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಒಂದುವೇಳೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ನಾನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ಈ ರಾಜ್ಯ ವಿಭಾಗ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವೋಟು ಹಾಕುವವರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯ ಮೇರೆ ಅಪಲಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಗಿರುವುದು ರಾಜಕೀಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಎನ್ನಬೇಡಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. (Interruption) ಈಗ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಬೈಬ್ಲಾನಿಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಮೋತಿಯಿಂಬ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮೋತಿಯಿಂದು ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಬೆಳೆದಾಗ ಆಪರೇಷನ್ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಳಚಿ ಬಿಳುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿದ್ದು ಭಾಷೆಯ ತಾತ್ವಿಕವಾದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ 1921ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅತೀರ್ಪದಿಂದ 1930ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿದರು. ನೆಹರೂರವರ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಮೇಲೆ, ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಒಳೆದರು. ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಭಾಷಾರಾಜ್ಯ ದೂರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅದನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಪಂಜಾಬಿನುಭಾರಚನೆ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿತು. ಪಂಜಾಬಿನುಭಾರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯ ಹಿಂದೆ ನಂಕುಡಿತ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬಿನುಭಾರಾಜ್ಯ ಹಿಂದೆ ಪಂಜಾಬಿ ಭಾಷೆಯ ತಾತ್ವಿಕ ತಳಹದಿ ಇದೆ. ಅದು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯ ಚಿರಾಯು ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ ಪಂಜಾಬಿನುಭಾರಾಜ್ಯ ರಚನೆ ಇಪೋತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿರ್ಣಯ ನೂಟಿಸಿದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. (Interruption).

Sri S. M. GURRADDY (Muddebihal).—I rise one a point of order. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಎದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಂಟೆಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡದೆ ದಿಸ್ತರ್ಬ್ ಮಾಡುವುದು ಈ ಮನೆಗೆ ಗೌರವ ತರುವಂಥಾದ್ದೇ? ಅಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದು ವಿಕಿತ ಅಲ್ಲವೇ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Chair will look to it.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗಿರುವುದು ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇತಿಯ ವಿಭಜನೆ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪಂಜಾಬು ಒಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡದ್ದು. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳ ಜನರು, ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಜನರು ಒಪ್ಪಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೇ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾರೂ ವಾದ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಕದಾಚಿತ್ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೂಚಿಕರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಎರಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾದ ಏನು ನೋಡೋಣ ಎಂದೂ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಪಂಜಾಬ್, ಬಿಹಾರ್, ಬೆಂಗಾಲ್ ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಇವೊತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕಿಂತ ಒಂದೆರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದವೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ 7 ಕೋಟಿ, ಆಂಧ್ರ 4½ ಕೋಟಿ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ 3 ಕೋಟಿ, ಹೀಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 2 ಕೋಟಿ 38 ಲಕ್ಷ. ಮದ್ರಾಸ್ 3½ ಕೋಟಿ, ಅವರು ಹೇಳಿದ ಕಾರಣ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಕಾರಣವೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದು ಕಾರಣವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಮನೋಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಈ ರಾಜಕೀಯ ಅಸಂತೃಪ್ತಿಗೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದೇ ? ರಾಜಕೀಯ ರಾಘವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

10-30 A. M.

ಅದು ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ಜೀವನದ ಉದ್ದೇಶ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿ, ಈ ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೇ ಇರಲಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ದ್ಯಾಂವಲಕನಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿರಾಗಲಿಕ್ಕೆ, ಸ್ಪೀಕರ್ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದತ್ತು ಏನೇನೋ ತೆರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲ.

ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕನಸನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಕಂಡವರು ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನವರು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದ ಮೊಳಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದವರು ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನವರು. ಮೈಸೂರು ಅರಸರಾಗಿದ್ದವರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಏಕತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಹ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಮಾತು, ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವಂಥ ತತ್ವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಅಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಘುಕ್ಕಣ್ಣನಿಗೂ ಬದಲಾಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇರೆ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ, ಮೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ತತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕಲ್ಪನೆ ಬಹಳ ಸಹಜವಾದದ್ದು.

ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗ, ಇಷ್ಟತ್ತು ತುಂಡಾದ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕನಿವಿಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ಒಂದಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ವಿನೋಬಾಬಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಪ್ಪಿ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಇದು ಕರ್ಣಾಟಕ, ಕನ್ನಡನಾಡು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ.

ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಅಂಗರಚನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಅಂಗರಚನೆ ಹೇಗೆ ಇದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಅಂಗರಚನೆ ಇದೆ. ಅನ್ನಮಯ, ಪ್ರಾಣಮಯ, ಮನೋಮಯ, ವಿಜ್ಞಾನಮಯ ಕೋಶಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೂ ಇವೆ. ಭಾಷೆಯೇ ಪ್ರಾಣ. ನಮಗೆ ಶ್ವಾಸ ಉಚ್ಚಾಸ ಯಾವ ಮೂಲಕ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣದ ಮೂಲಕ. ಅದು ಯಾವುದನ್ನು ಅಧಿಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಪ್ರಾಣ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಎರಡು ಪಾಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ದೇಹವೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ಥಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾತು ಭಾಷೆ. ಈ ಪ್ರಾಣದ ಅಧಿಷ್ಠಾನ ದೇವನ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಎರಡು ಮೈಸೂರು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಕರ್ಯಾಣ ನಗರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಆಗ ಒಂದು ಚದುರ ಗಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 35 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ.

ಜಾತೀಯತೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವಷ್ಟು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನ ಇನ್ನು ಯಾವುದರಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಜಾತೀಯತೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನತ್ಯತೆ, ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ತುಂಬಿದೆ. ಯಾವ ಜಾತಿಯವರಿದ್ದರೆ ಅವರ ಜಾತಿಯವರೆಗೆ ಅವರ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಲಂಗಾಯಿತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರುವವರು, ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರು, ಸಾಹುಕಾರರು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತಾಪಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹಂಚಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ

ವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಕ್ಕಲಿಗರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡ ಒಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಊಟ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರಿಗೆ ಹಣ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವಂಥದ್ದು ಎಂದರೆ ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಕಣ, ಕ್ಷೇತ್ರ. ನಾವು ಕೇವಲ ಜನತೆಯನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ನೋಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮುಂದುವರಿದವನು, ಹಿಂದುಳಿದವನು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ ಹಳ್ಳಿಯವರು. ಮುಂದುವರಿದ ಜನಾಂಗ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೆಯೂ ಉಂಟು, ಎಲ್ಲೆಯೂ ಉಂಟು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ, ದುಡ್ಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ, ಬಡ ಜನತೆಯನ್ನು ತೋಷಿಸುವ ಜನ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ಆ ಕಾಲ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ. ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ಗಾಂಧಿವಾದ, ಅಥವಾ ಸಮಾಜವಾದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ಇವಂ ಏನಿವೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಕೊನೆ ಹೊಂದಿ ಅನಂತರ ಬರುವುದು ಸ್ಟೇಟ್‌ನ ಸೊಸೈಟಿ ಎನ್ನುವುದು ; ಯಾವುದೇ ಅಡಳಿತವಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜ ರಚನೆ. ಅದು ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ವಾದವೂ ಹೌದು, ಗಾಂಧಿವಾದವೂ ಹೌದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು, ಈ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗೆ ಒಂದು ಕಾಲ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದ್ದಲ್ಲ ಆಗ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವಿಲ್ಲದಂಥ ಸಮಾಜ ಯಾವುದು ? ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಸೂಪರ್ ಹ್ಯೂಮನ್ ಒಬ್ಬ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇವು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ ? ಆಗ ಒಂದು ಸೂಪರ್ ಜನಾಂಗ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಮುಂದೆ ಅತಿಮಾನವ ಜನಾಂಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದಮೇಲೆ ಆಡಳಿತ ಕರ್ತವ್ಯ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದರೆ...

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಇವರು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದಂಥ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಅವರಾವತಾರವೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡ ಬಹುದೇ ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೆಚಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಲಿಬರ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅವರು ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಪ್ತಳಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, he is throwing a challenge. I have never disobeyed the Chair. I am prepared to accept the challenge.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Order, order.

Sri S. V. AGNIHOTRI.—Sir, he must withdraw his remarks.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—No. Is he bound to throw a challenge to me ?

(Several Members were standing raising points of order).

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Order, order. All members must resume their seats when I am on my legs.

[Mr. SPEAKER in the Chair].

Mr. SPEAKER.—Order, order. One thing that I want to impress upon every Hon'ble Member is, when the Speaker is on his legs, all members must co-operate with him by resuming their seats. I am prepared to spend extra time. But, if the Members do not co-operate, how can they expect the chair to co-operate ? Now, let me know the persons who are raising the points of order, one after the other.

Sri A. KRISHNA SETTY (Mangalore II).—I raised a point of Order.

Mr. SPEAKER.—Let him tell me the rule which is said to have been violated.

Sri A. KRISHNA SHETTY.—I am not in a position to quote the rule.

Mr. SPEAKER.—Let him tell me the subject.

ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿಯವರು ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆದರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದಾಗಿ ಚಾರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಉಂಟೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ (ಚೆನ್ನಾಗಿರಿ).—ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬೈರೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದ್ದರಿಂದ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಆ ರೀತಿ ಮಧ್ಯೆ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೇನು ನಾಳೆಯೋ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದೋ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೊರಡುವವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹತ್ತಾರು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾಮಂಟ್ರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಟ್ಟರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ತಪ್ಪೇ ?

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾತನಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may resume his seat. Members must co-operate with me; otherwise; I will have to force them.

Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—Sir, further, Sri Agnihotri showed his fists; is it in order Sir ?

Mr. SPEAKER.—Order, order.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—Sir, since all these matters are incidental, you may hear every point of order and give a ruling. The whole thing concerns only one aspect.

Mr. SPEAKER.—That is a good idea.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನಡುವೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ಗರಾಟೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರವರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಹೇಳಲಿ. ಅವರಿಗೆ ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ತಾವು ಈಗ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಗರಾಟೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಾವು ಇನ್ನೆರಡು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕಗಳು ನೆರವೇರಿವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತೆ ಆಗಬಾರದು. ಇನ್ನು ಎರಡು ದಿವಸಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೋಗೋಣ.

Mr. SPEAKER.—What is the point of order of Sri Suryanarayana Rao ?

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO (Mysore City).—Sir, the point of order is this. There was a reflection cast on the Speaker by the Hon'ble Member Sri Agnihotri in saying that he has by undue lenience allowed the Hon'ble Member Sri Muckannappa to assume undue liberty to interrupt Sri Doddameti. Then, there was exhibition of threat of force.

Mr. SPEAKER.—Was it against the Speaker ? I was going to be enlightened that there was a reflection on the Speaker. The Office of the Speaker is so sacred that I will not allow any reflection.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—Another point was, a threat of force was held out and a challenge was accepted. If a threat of force is held out in this House, I want to know whether it is allowed and if challenging in this House is allowed if it comes to worst some of us are prepared to take it not only in this House but are prepared to accept the challenges even outside the House.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—Sir, may I suggest that Sri Agnihotri may be given a chance to explain the position because there are different inferences? Every Hon'ble Member has got the right to draw his own inference. But, there seems to be a sort of feeling here. Certain charges are already framed by opposition members against Sri Agnihotri. In fact, there was no challenge at all. Discussion was going on and it was no challenge at all from my understanding of the situation.

In his own authoritative way Sri Doddameti was explaining the position and a number of times Sri C. J. Mukkannappa who is an authority on some of the subjects went on interrupting. It was suggestion of Sri Agnihotri that this kind of interference is not good, and it is good that a person like Sri A. J. Doddameti must be allowed to have his own say.

Sri A. KRISHNA SHETTY.—What the hon'ble member Sri Agnihotri has said has gone into record.

Sri K. LAKKAPPA—Is it correct for an hon'ble member to suddenly rise and start speaking without the permission of the Chair? I request the Chair to give a ruling on this point? I have always obeyed the rulings of the Chair.

Mr. SPEAKER.—This hon'ble member has always obeyed me.

Sri K. LAKKAPPA.—Yes, Sir, Otherwise I would not have been here.

Mr. SPEAKER.—This hon'ble member has given the greatest exercise for my lungs.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ರಿ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ದೇಹಪ್ರಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ವಾಢ್ಯ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡಿ ಬಹಳ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ಸವಲತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ದಯಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು ನಾನೂ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಲಿರುತ್ತೇವೆ. ಪೇಪರ್ ವೇಳೆನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅವರು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೇನೂ ಬೇರೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರು ಇನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಅಗ್ನಿ ಹೊತ್ರಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮರೆಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಚೇರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ರಿಫ್ಲೆಕ್ಷನ್ ಅಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—This is the non-official day. After the disposal of one Resolution the second item was taken up at 9.55 A.M. It is now

(MR. SPEAKER)

exactly one hour. I am told that the mover of the resolution Sri Chanabyregowda had made his speech in support of the motion and then Sri A. J. Doddameti was called upon to participate in the debate. At that stage diverse minds seem to have acted and reacted. Some members have raised a multitude of points of order. In some of them there may be merit in support of the views the might canvass. But they really do not amount to points of order. With regard to role, Sri Krishna Shetty wanted to expound saying that when challenges were thrown, it is not proper, I was recently reading—and I am still continuing because I have not finished a nice book on procedure and the Speaker of the House of Commons in England and in various other countries. In some of them I find members do not only speak with challenges on the Floor of the House but take it outside and fight duels. The members will find in the latest issue of the magazine published from the United States 'The times' giving a picture of what happened immediately before the date of election or the announcement of the dissolution that is going to come about of the Parliament and consequent elections to take place. I find that what has happened here is nothing when compared with those incidents. But that does not mean we should do something unpraiseworthy. As the Hon'ble Minister for Health has said we must take a very calm, dispassionate, cool and collected view and not bring in ideas other than those mentioned and rouse the feelings and try to find in them challenges. Making challenges, accepting challenges and refusing challenges are not point of order. It is only obstructing the business of the House. Controversial matters come up for discussion and certain amount of interjections do come in. As the hon'ble member Sri Krishna puts it, they are the pep of the debate. But that pep should not be too much as to become ginger. I would appeal to the members to give a patient hearing to every member. I was not really happy when one member says that he is prepared to take a challenge outside and meet it. Let us not have that kind of feeling, how particularly after having a happy enjoyable day yesterday with a lot of affection towards each other. If it is necessary for me to give a ruling on the points of order I will give it tomorrow because I will have to read what all has transpired. I have heard some speeches but I switched off. I want to go through the transcripts and find out if there is any real point of order. Now let the hon'ble Sri Doddameti resume his speech. Two hours are allotted for this Resolution and at the end the mover will have a right to reply.

Sri C. J. MUCKKANNAPPA.—Sir, two hours time is not enough.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ವೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ನನ್ನ ಸನ್ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರ ಸಹಾನುಭೂತಿಗೆ ನಾನು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯ ರಚನೆ ಏಕತೆಯ ಸ್ವರೂಪ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಾಣವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಭಾಷೆಯ ಪಾತ್ರವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಆಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅದರೊಳಗೆ

11-00 A.M.

ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಎರಡು ಹೋಳು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಹ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಏನು? ಅದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದೇಹ ಪ್ರಾಣ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗ್ರಂಥಗಳು ಇವೆ, ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬನ್ನಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ, ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಭಾಷಾರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕೆನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ವಿಷದೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ಆದರ್ಶ, ಪ್ರಾಣ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಯಾವ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅರವಿಂದ ಘೋಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳೇ. ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆ 1928ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಆದದ್ದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರ ವಾದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಯೂನಿಟು ಆಗುತ್ತದೆ ನಣ್ಣ ಯೂನಿಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಆಗಿದೆ. ನಣ್ಣ ಯೂನಿಟು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟು ಇರಬೇಕು ? ನಣ್ಣದು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ? ದೊಡ್ಡದು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ? ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಅನೇಕಾ ಭಾಗಗಳಾಗಬೇಕೇ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಈ ನಮಸ್ಕೇ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದೇ ಹೊರತು ಇದು ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅದೃಶ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಯುಗ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ. ಆ ಯುಗದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಗಳೇ ಹೊರತಾಗಿ ಇವು ಒಂದು ಸಾಧನಗಳೇ ಹೊರತಾಗಿ ಇವು ಸಿದ್ಧಿಗಳಲ್ಲ. ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದೃಶ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಸಮಾಜವನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ, ಮಾನವ ಜನಾಂಗ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಾಧನೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಅದೇ ಕೊನೇ ಸಿದ್ಧಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊನೇ ಸಿದ್ಧಿ ಅಲ್ಲ, ಭಾರತ ಕೊನೇ ಸಿದ್ಧಿ ಅಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವ ಕುಲದಲ್ಲೊರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಅದರಂತೆಯೇ ವಿಶ್ವ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ—ಯೂನಿವರ್ಸಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್—ಇದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುರಿ. ಅದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವಿಶ್ವಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಆಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ವಿವೇಕವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನೂಪರ್‌ಮ್ಯಾನ್ ಆದದ್ದೇ ಆದರೆ ವಿಶ್ವಸರ್ಕಾರದ ಜಗತ್ತಿನ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಎರಡು ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಂದನ್ನು ಎರಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಭಾರತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಕೂಡ ಕೂಡಬೇಕಾದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗಿ, ಮದುವೆ ಆಗಿ, ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಅನ್ನಬೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತತ್ವದ ಬೆಂಬಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ-ಬೆಂಗಳೂರು ಸ್ಥಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಅದನ್ನೇ ಇವತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳು ಉಂಟು. ಆ ರೀತಿ ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Sir, I rise to a Point of Order. The Hon'ble member, who was addressing us has said that if the State is bifurcated or divided, Bangalore City which is practically a 'Swarg' will be rendered into a 'Smashana'—cremation ground. Is this a parliamentary word ?

Mr. SPEAKER.—The idea may be bad, but...

Sri V. S. PATIL.—It is not a question of good or bad thing. Whether such a simile can be given to the principal City of the State and is it in order?

Mr. SPEAKER.—Now, incidentally, I am reminded of the word 'lepper' being used. Does the member want me to give a Ruling now or some time later? Will he like to look up or does he want me to look up?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ಹೊಡ್ಡಮೇಟ.—ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಎರಡು ಹೋಳು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಇಬ್ಭಾಗಿಸಿರಿ ಎಂದು. ದೇಹವನ್ನು ಇಬ್ಭಾಗ ಮಾಡುವುದು ಸುಖವಾದ, ಶಕ್ಯವಾದ ಮಾತು ಅಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇನಾದರೂ ಆದೀತು ಎನ್ನುವ ಆತುರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತತ್ಯಕ್ಷಾನ್ವಿತರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೂರ ನಲವತ್ತೇಳನೇ ಇಸ್ವಿಗೆ ಪೂರ್ವದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೂರ ನಲವತ್ತೇಳಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿತ್ತು. ದಾವಣಗೆರೆ ನಗರದವರು ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವತ್ತು ಇದ್ದವರು. ತಾವಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಸಲಕೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತು ಅದೇನೆಂದರೆ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಉಳಿದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಚನೆಮಾಡಿ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದವರು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೊದಲು ಇದು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು, 21 ತುಂಡುಗಳು ಇದ್ದವು, ಜಮಖಂಡಿ ಇತ್ತು, ಜಮಖಂಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ರಾಮದುರ್ಗ ಇತ್ತು, ಮುಧೋಳ ಇತ್ತು, ಸಂಡೂರು ಇತ್ತು ಈ ರೀತಿ 21 ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದ್ದವು. ಅವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯವಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಕೊಡಗು ರಾಜ್ಯ ಇತ್ತು, ಅಪ್ಪಣ್ಣ ನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಇದ್ದರೆ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಇದು ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕವಾದ ನಿಲುವು ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನು ತಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ. ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ದೇಹವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ಅನುಪಮವಾದ ಎಷ್ಟು ಕ್ರೂರ ಅದೀತೋ ಅಷ್ಟೇ ಅನುಪಮವಾದ ಅಷ್ಟೇ ಕ್ರೂರ ಅಥವಾ ದುಷ್ಟರಿಣಾಮ ಈ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸದಾರದು, ಇದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಯಾವ ತತ್ವಜ್ಞನ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಇಬ್ಭಾಗಿಸುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಅನುಮೋದಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ದ್ವೇಷ ಇದೆ ಅಂತ ಅಂದು ಕೊಂಡು ಈ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದು ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಎನ್ನುವುದಾರೆ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಬೇವಂತ ಅಲ್ಲ, ಇವತ್ತು ನಾವು ಬೇವಂತವಾಗಿದ್ದೇ; ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡೋಣ, ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಸ್ತಕಾರ 21 ವರ್ಷಗಳ ಮುನ್ನಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮತದಾರ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಡವೆಂದರೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ; ಒಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಚನೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು

ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕು, ಯಾರೋ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ರಚನೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಮಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದುರುಪಯೋಗದ ಪ್ರತಿಫಲದ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾವೋಲೆ, ಚೇಳೋ ಇದ್ದುದು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಡೀ ಮನೆಗೇ ದೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧವಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೃದಯದಲ್ಲರುವ ಅತ್ಯನಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದಯಮಾಡಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿರಲಿ, ಎರಡಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ದೇವರು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಭಾವನೆ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಹೊಗಬಾರದು. ಪೂರ್ವಿಕರು ಕೂಡ ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಆಧುನಿಕ ಕವಿ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದ ರತಿಪ್ರಶ್ನೆ ಕವಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವವರೆಗೆ ಭೂಪೂಜಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ಪದವಿಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕವಿದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಷ್ಠಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ತತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು, ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬಾರದು. ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನೇ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಎಳೆಯಬಾರದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಕರೆದರು. ಅದೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 18 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ, ಕರ್ಣಾಟಕದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ. ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ ರಾಜಾರಾಜ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

“ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬುದೇನು
ಹೆಸರ ಬರಿಯ ಮಣ್ಣಿಗೆ ?
ಮಂತ್ರಕರ್ಣಾ, ಶಕ್ತಿ, ಕರ್ಣಾ
ಬೆಂಕಿ ಕರ್ಣಾ, ಸಿಡಿಲು ಕರ್ಣಾ
ಕಾವ ಕೊಲುವ ಒಲವ ಬಲವ
ಪಡೆದ ಚಲದ ಚಂಡಿ ಕರ್ಣಾ
ಮುಷ್ಠಿಯ ಕಾಣ್ಣ ಕಣ್ಣಿಗೆ
ಸರಸ್ವತಿಯ ರಚಿಸಿದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ತ್ರೋಟಕ
ಅಖಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ
ಅಲೋ ನಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿ ಶನಿಯ ರಾಜಕೀಯ ನಾಟಕ
ಬರಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಬಟ್ಟೆಗಲ್ಲೊ ;
ಪಕ್ಷ ಜಾತಿ ಕಲಹಕಲ್ಲೊ ;
ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮು ಸೊಮ್ಮಿಗಲ್ಲೊ ;
ಒಣ್ಣ ಚಿಟ್ಟೆ ಬಾಳಿಗಲ್ಲೊ ;
ಜೋಳವಾಳಿ ಕೂಳಿಗಲ್ಲೊ ;
ದರ್ಪ ಸರ್ಪ ಕಾಕೋಟಕ

ಇದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕವಿ ಕಂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಎರಡು ಹೋಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಗೋಳವನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅದು ಗೋಳಾಕೆ, ಕೊಲ್ಲಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅಹಿಂಸಾವಾದಿಗಳಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಮುಖವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿರುವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಹೋಳು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬಾರದು. ಈ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ 8 ದಿವಸ ಬೇಕಾದರೂ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಈ ಕನ್ನಡರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ರಾಜ್ಯದ ಮೇಲ್ಮೈಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಥ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬಾರದು. ಈಗ 17 ಮಂದಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾತೆ, ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರಿಗೆ ಸದ್ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ಅವರ ಪೇಟವು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಧೃಜವಿದ್ದಂತೆ ಇದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾತೆ ಅವರ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಮಗನೇ, ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀ, ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ವಿವೇಕ ವನ್ನುಂಟುಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾತೆ, ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಗನೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಆ ದೇವಿಯು ನೃಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಸದ್ವೃದ್ಧಿ ಕೊಡಲಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇವಿ ಎಂಬ ತಾಯಿಯ ಮಗ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಲಿ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—A point of order has been raised and I must give my ruling. The hon'ble member Sri Doddameti said that in the night the hon'ble member Sri Channabyregowda might be persuaded. Are we holding over the debate for tomorrow? We are not doing so. Sri G. V. Gowda pointed out very clearly that there was no intention or at any rate evil intention to hurt anybody's feelings when the words were used by the hon'ble member who participated in the debate. All that the hon'ble member Sri Doddameti meant was that the Goddess would be pleased to call the hon'ble member Sri Channabyregowda as the prettiest pet child. This is craving for a blessing on the hon'ble member and it is not at all unparliamentary. It is perfectly in order.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಜನರು ಬಹಳ ಚಿರುಕು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಎಂಥವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವ ಕಾಲ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ: ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಹಿಂದೆ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಜಾತೀಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಾದವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದವರನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ತುಳಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮೇಧಾವಿಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳು, ಆಚಾರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ರಾಜ್ಯಭಾರ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರಬೇಕು; ಅಂದರೆ ಆಡಳಿತ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಭಾಷೆಯ ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಬಾಳು ಹಸನಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾದರೆ ಬಾಳು ಹಸನಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜದ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಸರಕಾರ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಮಾತ್ರ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಬೀ ನಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ಬಾಳು ಹಸನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬರೀ ನಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ

ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಜನಜೀವನ ಹಸನಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಬಾಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ತಳ ಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದು ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟು, ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಪಾಯಿಂಟು ಅಂದರೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮೊದಲು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮನಸ್ಸು ಎಂಥದೂ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ನಂಜು ಅಥವಾ ವಿಕಾರ ಎಂಥದೂ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯ ಇನ್ನೂ ಶೈಶವಾಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಇದು ಮೊದಲನೇ ಚಳವಳಿಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಾಳು ಬೆಳಗಲು ಭಾಷಾ ವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ಬಾಳನ್ನು ಕತ್ತಲೆಗೆ ನೂಕಿ ಹಾಸಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರ ಗೋಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡು ರಾಜ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಬರೀ ತತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ಬೇಕು ಎಂದು ನುಸನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ವಂಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅಪಾಯಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಆಕ್ರಮಣ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಚೈನಾ ದೇಶದ ಆಕ್ರಮಣ ಭಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೆ. ಇಂಥ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ economic issuesನ್ನು side track ಮಾಡಿ ಎರಡು ರಾಜ್ಯ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಸಿದವನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವನು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಇದು ಮುಖ್ಯ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದು ದೇಶ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

11-30 A.M.

ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸಾಲದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ತಾತ್ವಿಕವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಭಾನಾಯಕರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗುರಿಗಳ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೆಲವೇ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಒಬ್ಬರು ಎಂದು. ಮೊದಲ ನಿಂದಲೂ ಇವರು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೋರಾಟದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ತತ್ವ, ಒಂದು ನೈಜತೆ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು. ದೇಶದ ಒಂದು ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಲು, ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಬ್ಬರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯೆಲ್ಲಾ ನುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಿಡಬಹುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಮೋಸ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ಕೋಮು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಡವಾದವರನ್ನು ತುಳಿದುಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ಇವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ್ದು ಒಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವೆಂದು ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಆಯಿತು. ಆದರಿಂದ ಇವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೊರಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಒಂದು ಬೆರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರು. ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಹೆಸರು ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಪುಂಡಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ, ಇದರ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಜೀವಧಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರ ಆಡಳಿತ ದರಾಗುವ ಹೊಲಪೆಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜನರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹಸಿವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪರದೇಶದ ಜನರು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪರದೇಶಗಳ ಸಾಲು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಬೆಸಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್)

ಅಗಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಜೀವದಾನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಗಿಹೋಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ತಡವಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮನ ದಟ್ಟಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೋಮಿನವರು ಇನ್ನೊಂದು ಕೋಮಿನವರನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಹೋದರೂ ಜನರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನರು ಇವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನರ ಅಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಗುರಿಗಳು ಎರಡು ಹಾಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವವರು ಆಳವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ತಂದಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರ ಹೆಸರು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಚಂದಾರ್ಥವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿ ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಂದಿರಬಹುದು. ಅದೃಶ ಪಕ್ಷದವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಅಡೆತಡೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ವಿಳಿಗೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಇವರ ಭವಿಷ್ಯದ ಉಜ್ವಲಕ್ಕಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು, ಈ ದೇಶವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಲು ಹೋರಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಷಯ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—Before I call upon anybody else, I remind the House that the Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions dated 30th March 1966 (13th Report) has allotted two hours for the Resolution before the House. I believe I have no power to extend the time. Whether I can do it, is a point which requires to be considered. But the House has got a right to extend it to any extent and we have done it in the past. I consider that there is considerable warmth of feeling behind this resolution. I appeal to the Whips to meet and co-ordinate and give me some agreed proposition so that I may deal with it. Were the Whips able to meet? Have Sri Bhaskar Shetty, and Sri Appanna met? If the House wants to extend, I have no objection to extend the time by one hour.

SRI S. SIVAPPA.—This Resolution is an important one. Many people are anxious to participate. There is no objection in extending the time limit by one hour.

MR. SPEAKER.—If the House wants me to extend time, I will have to do it with the consent of the House only.

†SRI L. B. BIRJE (Khanapur).—Marathi.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ (ಕಡೂರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಮೊದಲು ಇದನ್ನು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ, ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿಯೂ ಯಾರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತರು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು. ಸ್ವಾಮಿ,

ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ಒಂದಾಗಬೇಕು, ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಗೂಡಬೇಕು ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಾಳ್ವೆಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಹೋರಾಡಿದ್ದು? ಅದು ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಯಾರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಹೊರಗಿದ್ದವರು, ನಾವು ಮೈಸೂರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಂಥವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದು ನಿಜ. ಸೇರುವಾಗ ಮೈಸೂರಿಂಬ ಹೆಸರು ಇರಬೇಕು, ಬೆಂಗಳೂರು ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ, ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾದದ್ದಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೂ ಕೊಡದೆ, ಮೊದಲು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರೋ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. 'ಮೈಸೂರು' ಎಂದು ಇರುವ ಹೆಸರನ್ನು 'ಕರ್ಣಾಟಕ' ಎಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿರಸವುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಆ ಶಬ್ದ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ರಾಜ್ಯವು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯವು ಸುಗಮವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಸರಿನ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ತೊಡಕನ್ನು ತಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನು ಕಣಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

12-00 NOON

ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಅರಿವುಂಟಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಭಯ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿಯವರಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಭಯ? ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾರಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಭಯವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಮೈಸೂರು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇನು ಎಂದು ಕೆಲವರು ನಗುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮವರಿದ್ದು ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದೆ, ಆ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅದು ಬದ್ಧ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಠ ಗೆಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಈ ಮಹಾಶಯರು ಹಠ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಶಾಂತಿ ನೆಲಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ, ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಅವರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಯೋಚಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜನ್ಮಬೈರೇಗೌಡರನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅವರೂ ಸಹ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು. ಅವರು ಹಠದಿಂದ ಅವರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೋಲಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಅವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಜನತೆ ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಒಂದು ಆವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಂತೆ ಇದ್ದು ನಾಡು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಪುನಃ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಟ್ಟುವೆವು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸರಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸರಿಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮೂರು ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತೇ? ಅದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ, ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ)

ಸ್ವಾಮಿ, ಪುನಃ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಪಿತಾ ಮಹರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆತೆ ಇದೆ. ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಬೆಳೆದದ್ದು, ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದದ್ದು, ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿದದ್ದು ಎಲ್ಲ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಗುರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಕರ್ಣಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರ ಬಹುದು, ಅವನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನಗಾದರೂ ಮುಸ್ಸಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ, ನನ್ನ ಕಡೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ನೋಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದಾರದು. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಂದಿತಾಗಿ ಕೆಡಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೋ ಹೆದರಿಸಿ ಕೇಳಿದರು, ನೀನು ಲಂಗಾಯುತನಾಗಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಗುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಆಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಒಡಿಸಿದರೆ ಏನು ಗತಿ ಎಂದು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ನಾನು ಈ ಒತ್ತಾಯಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ನನ್ನ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನಪಡೆಯುತ್ತಿರುವೆಲ್ಲ. ಯಾವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೋ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮತದಾರರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭವನ ನನಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪುನಃ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಿಂದೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆ ರೀತಿ ಹೆಸರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಲು ಈ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾಹುತವೇನು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಳಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಇದ್ದಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಜೀವಿಸಬಹುದು : ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂವಿನ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಈ ಮಹಾಶಯರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಆಗ ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಈಚಿನ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗಿನ್ನಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಜಾತಿವಾದಕ್ಕೂ, ದುರಾಡಳಿತಕ್ಕೂ, ಅಧರ್ಮಕ್ಕೂ, ಅನೀತಿಯೂ ಎಡೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ, ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಗಂಡು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ನಾನು ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರ ಬೆಂಬಲ ಈ ಅನೀತಿಯುತವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಪೋಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಪುರು ಮಾಡಿದೆವು. ಇದು ಈ ದಿವಸ ಬಹಳ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಇರಬಹುದು. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇರುವಾಗ ಅವರು ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವಾಗ, ಅವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಅದನ್ನು ಉರುಳಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾದರೂ ಏನು ? ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಶಕ್ತಿ, ನೀತಿ, ಎಲ್ಲವೂ ಅಡಗಿ ಹೋಗಿ, ಕುಂದಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಹಿಂದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ರಕ್ತದ ಕೊಡಿ ಹರಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿನ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇದು ನಮಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಅವರು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ, ಮಾರ್ಗಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ್ಯಾವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಬರಬೇಕೋ ಆರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಟು ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ, ಕಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾಧರಲ್ಲಯೂ ಕೂಡ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದು ಬಂದಿತಾಗಿ ನಿಜ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಡೆಯವರದು ಫೈರ್ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಮೂವ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಕಡೆಯವರ ಫೈರು ಬಂದಾಗ ಅವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇರುತ್ತವೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ಮೂವ್ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ (ವಿರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಕಪ್ಪ. —ಎನ್‌ಕ್ಯೆಸ್ಸರಿ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವವಿದೆ. ಅವರು ಜಾಣರೂ ಹೌದು. ಕೆಲಸವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನನಗೇನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಇವರು ಅಲ್ಲಿಗಿಂತ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಲು ಒಂದು ಕಮಿಷಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ಇದ್ದು ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯೊಂದಿದ್ದೆವು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಮತ್ತು ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಏನು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಈಗ ಅವರಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ವಾದವೇ ಹೊರತು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರಾದ ಅವರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಭಾಗ ನಮಗೆ ಬಂದೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ನಮಗೆ ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಉರ್ರು ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ವಾದ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಒಂದು ಸಂಘಬಲವಿಂದು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವರು ಎರಡು ಮೈಸೂರು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಇವರನ್ನು ಬಿಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರೇ ಇದನ್ನೇ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ನೆ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡುವ ಬದಲು ಈಗಿನ ಮೈಸೂರು ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂಬುದಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟೆ. —ಮೊದಲೇ ಇದು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಕಪ್ಪ. —ಮೊದಲೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅವಸರ ವಸರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಆಗಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಅದು ತಪ್ಪು ವಾದ. ಒಂದುವೇಳೆ ಇದು ಮೊದಲೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಕತೆಯೇ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಇದು ಅರ್ಜಿಗಳಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಮುಂದೆ ಜನರರ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅವರ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡಮೇಟೆಯವರಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷ ಬೀಜವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಹೋಗಬೇಡಿ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಇವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ. —ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿದಂತಹವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೊರಗಡೆ ನಿಲ್ಲಿರಲಾದ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಅವರೇ. ಯಾರು ವಿಶಾಲ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಇದನ್ನು ತುಂದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಂದಲೇ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮರುಕಪ್ಪ. —ನಾನು ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗ ಕರ್ಣಾಟಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರ ಬುದ್ಧಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆದರೆ ಅವರ ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬುದ್ಧಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮುಂದೆ ಗೆಲ್ಲಲಿ, ಸೋಲಲಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೋ ಜನತೆ ಇದಕ್ಕೆ ತರಬಾಗುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಬೇಡಿ. ಇಂತಹ ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಬಾಳೋಣ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. P. APPANNA (Virajpet).—Sir, before you call upon the next member, I wish to say that we meet in the afternoon to deal with official business. I would suggest that instead of taking up the Fourth Plan, we may take up the resolution on the Upper Krishna Project and after that we can take up the Fourth Plan. I feel that so far as discussion on the Upper Krishna is concerned there is not much controversy. So we will finish off first Krishna Project and then so on with the discussion of the Fourth Plan.

Sri G. V. GOWDA.—There is a similar motion in regard to utilisation of Cauvery Waters.

Sri S. R. KANTHI (Minister for Education).—As has been suggested by Sri A. P. Appanna it will be advantageous if we take Upper Krishna first and afterwards the Fourth Plan. This is a special resolution and it will take only short time. Afterwards we can take up the Fourth Plan.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ).—ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪರ ಮೋಷನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಇವೆರಡನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Sri S. R. KANTHI.—So far as utilisation of Cauvery waters is concerned, this Government is concerned with the project. For Upper Krishna we expect Central assistance. Without money nothing can be done. I am suggesting that the resolution is that the Central Government should take up Krishna Project, which means that the money we have to invest on major projects should be made available for Cauvery waters.

ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ನಿಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇರುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಅ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ರೆಸಮೆಂಡೇಷನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರದ ಮುಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಯುಕ್ತವೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು.

I assure the hon'ble members that we are very serious about the utilisation of Cauvery Waters, That is why we want to see that this big project, Krishna project, is taken up by the Centre so that the moneys released can be utilised on the Cauvery waters. We are serious that this should be taken up as early as possible.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—We agree with the Education Minister that the Upper Krishna Project should be taken up as a national project. We have no grouse about it. If the hon'ble minister promises that the Government is going to implement Cauvery Water scheme also within the resources available in the State, we have no objection. I think even for executing these works we have to go to the Centre. Therefore I request both the subjects may be discussed.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The resolution on the Cauvery waters is not before us today.

Sri S. R. KANTHI.—Now the resolution has to be taken up one by one. Now the resolution on Krishna Waters is there and in the meanwhile if we allow the special resolution that may also be taken up.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—If we club together the fourth plan discussion and the two resolutions then the trouble arises. If sufficient time is given for these two resolutions we have no objection. But they have to be taken up separately and not along with the Fourth Plan. If you want to club the two resolutions in the interest of saving time, even then we have no objection. We are particular that these two resolutions will have to be discussed.

Sri A. P. APPANNA.—The question is whether this resolution has to be taken up first before we take up the Fourth Plan. Today Sri Deve Gowda has moved an amendment to this motion and that also can be discussed. I am sure all the members agree that this should be taken up first. In the afternoon we will discuss the priorities. I request the House that let us not take up other matters and confuse the issue. We will now take up Upper Krishna which is on the agenda. Regarding the resolution moved by Sri Deve Gowda or the fourth plan, we will discuss later on.

Sri S. R. KANTHI.—I feel Cauvery waters cannot be tagged on to the Upper Krishna because it will be outside the scope. So, the best thing is we can take up Krishna Project and in the meantime if resolution on Cauvery waters comes up. It can be taken up.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

Mr. SPEAKER.—I have heard what was transpiring here. We have been working from 8-30 a.m. and members are entitled to a little rest before we meet again in the afternoon. After all even machines get fatigue. I understand that even machines refuse to work after prolonged working. So when our work is most intelligent and highly influencing the considerations of a vast number of people we must do our work with peace of mind. So, before I adjourn the House we will decide one more thing. On Saturday we have to take up non-official work. The present resolution has been partly discussed. The time has not been extended. We took it up at 9-55 a.m.

12-30 P.M.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The time was extended by the Chair by one hour and afterwards it went on.

Mr. SPEAKER.—It is a doubtful point, because the rule relating to this Non-official business was newly added. For all the other rules, sub-headings are given, and under the heading the Business Advisory Committee there is a specific rule, where power is given to the Speaker to extend it. But, at the same time, I cannot do anything against the

(MR. SPEAKER)

wishes of the House. So far as my learned colleague, the Deputy Speaker has understood it, that will be taken up first on the next day. There should be no objection to it. By that time, we shall have thought over it.

Sri M. R. PATIL (Hubli).—Sir, I did not follow.

Mr. SPEAKER.—Now, we are closing the Non-official day on the next Non-official day will be on next Saturday, at 8-30 a.m., and on that day after the Question Hour, the first business that will be taken up is, the Non-official business which has been partly discussed and the Debate will be resumed. The next point is with regard to the time allocation. I said that time allocation has been done by the Special Committee dealing with Non-official business, and in that Report they had given only two hours. Out of two hours, a small sizeable time was spent in certain discussions. I will leave it at that.

Sri M. R. PATIL (Hubli).—Before you came here, the controversy was that Sri Appanna suggested that my resolution should be taken up separately and at that time some of the members urged that the Resolution on Cauvery water should also be taken up.

Mr. SPEAKER.—I will deal with that also. After I finish the Non-official day, I will come to the Official day. It is my express desire and I have been devoting my attention to it. After this, Upper-Krishna Resolution is the one regarding which there is greater unanimity and we could deal with it first. If you view it from one light, it is also part and parcel of the Fourth Five Year Plan. Therefore, if we give it a little priority it will be helpful. Normally, in the order shown in the List of Business, it comes second. If it is to be taken up first, the House must give its consent. Consequently, they will also know that the particular business is going to be taken up first. In that light, the House might agree to the suggestion of Sri A. P. Appanna, because the only point involved in that is, what is the opinion of the House with regard to the contents of the Resolution viz., in view of certain considerations the Central Government be asked to take up the Upper Krishna Project and Rs. 120 crores are going to be spent on the project to irrigate about 12 lakhs acres. Therefore, we can give that priority. Sri Patil will have to be present at the time we take it up.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, what happens to the Resolution on the utilisation of Cauvery waters?

Mr. SPEAKER.—That has not been included in the agenda. It will be part of the discussion on the Fourth Five Year Plan.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—How is it possible? Upper Krishna is a national project.

Mr. SPEAKER.—Now I caught the point. The member is suggesting that as in the case of Upper Krishna, priority may be given in this case also. That is a matter to be talked through rather than debating. The suggestion is there; I will try to co-ordinate and I will try to be of use.

But, if Members say that 'this must be done and that must be done', it goes in a wrong way.

The House will now adjourn to reassemble at 3-00 P.M.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Twelve of the Clock and reassembled at Twelve Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Members' Representation

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈ ದಿನದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ವಿಷಯ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ನಿರೀನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರೋ ಅದರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಗರದ ಮಾಜಿ ಮೇಯರ್ ನಾಗಣ್ಣನವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 64 ಜನರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವರದಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿ ತಂದ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಜನತೆಗೆ ಉಚಿತವಾದಂಥ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಜನ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಇದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಿಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಭಯಂಕರ ರೂಪ ತಾಳಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ 21ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

(Sri K. S. Suryanarayana Rao rose to speak.)

MR. SPEAKER.—What is this? This is becoming a sort of uniform development that when one matter is raised four members get up for the same matter.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—I want to present another aspect of the same topic.

MR. SPEAKER.—If it is primarily the same topic, I cannot allow because if I allow one member then there may be others also who would speak.

SRI K. S. SURYANARAYANA RAO.—The situation is very serious.

MR. SPEAKER.—I understand its importance. The Hon'ble member Sri Krishna has sufficiently emphasized it.

Before the work of the day is commenced, the hon'ble member Sri Krishna has brought it to the notice of the House that a large number